



GLASILO KOLEKTIVA IN DUPLATI JARŠE

ŠT. 1 — VII

JANUAR 1958

CENA 10 DIN

USPEHI GOVORE

Deveto in zadnje zasedanje Delavskega sveta v l. 1957 je tov. Zabukovec otvoril s poročilom o proizvodnih uspehih v tem obdobju.

Predilnica je plan proizvodnje izpolnila 102 %. Prav gotovo bi bili uspehi večji, če ne bi bili prisiljeni nekako umetno zavirati nekaterih zmogljivosti. Tu je predvsem prizadet sistem lanene dolge preje. Proizvodnja je namreč višja, kot pa je trenutna poraba preje v tkalnici. Ni s tem rečeno, da tkalnica ne bi mogla porabiti večjih količin lanene preje, vendar moramo pri tem upoštevati premajhne zmogljivosti v pripravljalnici. Upamo, da bomo letos to neskladnost rešili, ker bomo obnovili oziroma nabavili nekaj novih strojev.

Tkalnica je plan izpolnila 105 %. Uspeh je za nas tako velik in razveseljiv, da v bodoče že ne moremo pričakovati pri obstoječem stanju kaj dosti več. Zelo poučno nam to ponazarja podatek iz leta 1952. Takrat je bila produkcija tkanin na enega zaposlenega v tkalnici 860 m², dočim je bila ob koncu leta 1957 960 m². V primerjavi s povprečjem istega razdobja je bilo tako narejenih kar 600 000 m² tkanin več!

Temu uspehu je brez dvoma pripomogla — pri nas najbrž prvič po osvoboditvi — tudi precej redna in pravočasna oskrba s surovinami in električnim tokom. Ne sme pa nihče prezreti, da je glavni delež v ta velik uspeh vložil predvsem naš celotni kolektiv in mu po vsej pravici tudi pripada polno priznanje.

Veren odraz tega je bila tudi finančno poročilo. Vrednostno je bila proizvodnja dosežena skoraj 110 %. Povečala se je produktivnost in zvišala rentabilnost poslovanja, dobiček pa je bil presežen za 5 %. Norme, za katere lahko trdimo, da so realne, so se v zadnjih mesecih prekoračevale povprečno za 15 %. Temu primerno se je dvigal tudi zaslužek, saj je znašala povprečna plača skoraj 51 din na uro. Posebej pa je treba poudariti, da smo to dosegli z manj delovne sile, kot smo planirali!

50 % plače iz dobička, ki smo jo prejeli ob koncu leta, naj nam bo vzpodbuda za vsaj enake delovne uspehe, s katerimi smo zaključili leto 1957.

V nadaljevanju je Delavski svet sprejel predlog Upravnega odbora o ustanovitvi komisije za novatorstvo in racionalizacije. V komisiji so: Strojnik Janez, Stele Janez, Rihtar Franc, Gerkman Jože, Osolin Slavko in Andromako Daniel. Komisija ima nalogo, da predvsem daje vzpodbude za razne izboljšave, ureditve, prihranke itd. v tehnološkem procesu, obenem pa preverjanje in ekonomsko utemeljevanje predlogov.

Za dokončno ureditev našega doma na Mali planini se naj skuša nabaviti bencinski agregat z akumulatorji. S tem bi bili tudi glede osvetlitve osamosvojeni, ker ne moremo pričakovati, da bo elektrifikacija Male planine kmalu dokončana in urejena.

Ugodno je bila sprejeta tudi sugestija, da se poišče in vzame v najem kakšna stavba iz sklada splošne ljudske imovine ob našem morju. S tem bi vsekakor imeli še večje možnosti za cenejša taborjenja in ugodnejše koriščenje letnih dopustov. Kolektivnih dopustov kot je znano ne bomo več imeli v širšem pomenu, temveč se bomo morali vsi zvrstiti v poletnih mesecih. S tem pa bo dana možnost enakomerne zasedbe preko cele sezone.

Sprejet je bil tudi sklep, da na prihodnjem zasedanju poročajo o svojem delu vse komisije, ki jih je Delavski svet tekom leta postavil za reševanje posameznih težjih problemov. Prav tako morajo tudi vse organizacije in društva v podjetju ter izven njega poročati, kako so porabili sredstva, ki jim jih je Delavski svet dotiral. Za morebitne dotacije v tekočem letu pa naj takoj sestavijo predračun, da se bo vedelo o tem že v začetku leta razpravljati in sklepati.

Domu onemoglih v Mengšu se je odobrila prošnja za prispevek k novoletvi obdaritvi. Nakazanih je bilo dinarjev 10 000. Z istim namenom se je nakazalo tudi 20 000 din Domu za defektno mladino v Kamniku.

Ob koncu se je direktor tov. Marinc s toplimi besedami zahvalil organu samoupravljanja za izdatno pomoč pri reševanju nemalih problemov, vsem članom kolektiva pa za dosežene nad vse lepe proizvodne uspehe.

J.



V S E B I N A

Janko Ukmar, Uspehi govore — Franc Panjan, Poročilo o delu stanovanjske komisije — Franc Panjan, O požarno varnostni službi — O. Lipovšek, Pričakovali smo več — Kamilo Marinc, Plan izpolnjen pred rokom — O. Lipovšek, Moda 1958 — Ivo Sešek, Problem svetlobe itd. iz strokovnega kotička — Vretenske vrvice iz najlona v predilnici — Umetna vlakna za gasilske cevi — Indantrenske barve v mikroporah in njih uporaba v praksi — Tiskanje iz emulzije po postopku — Luprinol K — mm, Umrl je upokojeni član — O. Lipovšek, Naš stanovanjski blok — mm, V Trst — Lado Zabukovec, Nesreče v novembru — Franc Rebernik, Kako smo delali — O. Lipovšek, 16 ur pred upokojitvijo — dipl. ekonom. Janez Stele, Smučine med vrati — V. Kokalj, Sportni ribič — Spelca, Vesela kronika — Vera Habjan, Personalne spremembe — Praktika — Spored filmov kina Induplati

Izdaja v 750 izvodih kolektivne tovarne »INDUPLATI« — Odgovorni urednik: Otmar Lipovšek — Natisnila in klišee izdelala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani

POROČILO

o delu stanovanjske komisije v podjetju »Induplati« Jarše v letu 1957

Tovarniška stanovanjska komisija, ki je bila postavljena z odločbo direktorja podjetja z dne 6. IX. 1956 v sestavu tov. Kerna Vinka, kot predsednika, tov. Vavpotiča Ivana, kot člana, tov. Kokalj Viktorja, kot člana, tov. Nussberger Oskarja, kot zastopnika sindikata in tov. Panjan Franca, kot zastopnika podjetja, je v tem letu opravila sledeča dela:

1. Na seje se je komisija sestajala po potrebi, v tem letu konkretno 3-krat. Na sejah so se obravnavale prošnje, ki so jih na komisijo vlagali posamezni člani kolektiva. Nekaj prošenj je komisija pozitivno rešila in sicer toliko, kolikor je pač bilo stanovanj za razdelitev na razpolago. Pri dodeljevanju stanovanj se je komisija držala vrstnega reda in nujnosti. Tako je bilo v tej dobi dodeljeno stanovanje sledečim tovarišem:

a) Kranjc Jožetu, delavcu v barvarni, enosobno družinsko stanovanje na podstrešju menze Zg. Jarše št. 21a;

b) tov. Dovč Majdi, medicinski sestri v obratni ambulanti, dvosobno družinsko stanovanje v občinskem novem bloku v Domžalah;

c) tov. Pirc Francu, ključavničarskemu mojstru, enako stanovanje kakor pod toč. b;

d) tov. Majhen Ivanu, poklicnemu gasilcu, dvosobno družinsko stanovanje v Preserjah št. 2;

e) tov. Kukovec Kati, delavki v tkalnici, samska soba na podstrešju menze v Zg. Jaršah št. 21a.

Vloženih je še 12 prošenj za dodelitev družinskega stanovanja. Teh prošenj komisija — žal, še ni mogla obravnavati in tudi ne rešiti, dasi so nekatere zelo pereče, ker ni stanovanj na razpolago. Komisija upa, da bo tekom prihodnjega leta lahko rešila še nekaj najnujnejših prošenj, čim se bodo zadržarji vselili v svoje hiše. Da bi omilili stanovanjsko krizo, priporoča komisija, da bi se čim več delavcev in uslužbencev vključilo v zadrugo za gradnjo lastnih hiš.

P. F.

O požarno varnostni službi v podjetju za čas od 1. I. 1957 do 31. XII. 1957

Za požarno varnostno službo v podjetju imamo dokaj dobro izvežbano industrijsko gasilsko četo, obstoječo iz dveh vodov moških in enega voda ženskih gasilcev, skupaj 36 članov. To število pa ni vedno enako in se spreminja z ozirom na izstopne iz podjetja. Tako so tekom leta izstopili zaradi odhoda iz podjetja 1 moški in 3 ženski člani. Vaje so se redno vršile tedensko enkrat in to po izmenah s presledkom v času letnih dopustov. Do nastopa službe poklicnega gasilca tov. Majhna, je vodil in organiziral gasilsko službo tov. Burja Matevž. S prihodom tov. Majhna, ki je poklicni gasilec, je prešla organizacija požarno varnostne službe, kakor vodstvo gasilcev na njega. S 1. novembrom je bilo otvoreno novo delovno mesto: poklicni gasilec, na katerem sta dva izprašana gasilca (tov. Majhen in tov. Kralj). Službo imata razdeljeno tako, da je eden v službi od 14. ure do 22. ure, drugi pa od 22. ure do 6. ure zjutraj. Na dopoldanski izmeni ni poklicnega gasilca, to pa zaradi tega, ker so na dopoldanski izmeni skoraj vsi starejši gasilci, da v primeru potrebe lahko samostojno vstopijo v akcijo.

Naloga poklicnih gasilcev je, da skrbita, da je gasilsko orodje in oprema v redu in vedno pripravljeno za takojšnjo uporabo. Paziti morata zlasti, da je sposobna, da lahko vstopi vsak trenutek v akcijo. V času ko obrat miruje, morata pregledati, da so vsi motorji izklopljeni, luči pogašene in vodovodne pipe zaprte. Skrbeti morata, da so vsi hidranti v redu, da so povsod, kjer je to predvideno, nameščeni minimaksi, da so pravilno polnjeni in njih uporabljivost od časa do časa pregledana. Taki pregledi se morajo označiti na kartonu, ki ga ima vsak minimax.

Skrb gasilca je, da skrbi, da so dohodi do gasilskih naprav vedno prosti, da so posode z vodo vedno napolnjene in da visijo pri njih vedra za zajemanje. Skrbno morata paziti, da se nikjer ne izigrava požarno varnostni predpisi in zahtevati od vsakogar, da se tem predpisom podredi.

Voditi morata vaje v upravljanju z ročnimi gasilskimi aparati in usposabljanje vse člane kolektiva za uspešen boj proti požaru. V planu takih vaj ima tov. Majhen zajeto celo podjetje, le vrstni red po oddelkih in mojstrskih partijah mora še določiti tehnično vodstvo. Vodilni uslužbenci so že šli skozi ta tečaj, njim bodo v presledkih sledili še vsi ostali uslužbenci in delavci.

V ostalem pa razpolaga naše podjetje še s sledečim gasilskim orodjem:

1 motorna brizgalna z vozom, 200 m tlačnih cevi B, 435 m tlačnih cevi D s pripadajočimi sesalnimi cevmi, 1 dihalni aparat, 75 kom. roč. gas. aparat pena, 14 kom. roč. gas. aparat tetra klor, 105 kom. roč. gas. aparat na vodo, 2 kom. roč. gas. aparat CO₂, 4 kom. brentač, 13. kom. plinskih mask, 14 kom. kadi za vodo (po obratih) in še več drugega drobnega gasilskega materiala.

Za osebno opremo gasilcev pa imamo:

11 kom. delovnih gasilskih oblek, 15 kom. zelenih bluz, 12 kom. zelenih hlač, 12 kom. kap, 25 kom. ženskih bluz in hlač — ženske gasilke, 24 kom. ženskih kap, 8 kom. gasilskih sekiric, 9 kom. gasilskih čelad, 19 parov gasilskih gumijastih škornjev.

Iz tega pregleda vidimo, da smo kolikor toliko le pripravljeni za vsako presenečenje. Najbolj pereče vprašanje je nabava nove motorne brizgalne. To vprašanje je že obravnaval delavski svet na seji dne 21. X. 1955. Na seji je bil sprejet sklep, da se nabavi do aprila leta 1956 nova motorna brizgalna. Danes smo pa že na koncu 1957. leta in se za nakup nove brizgalne nobeden ne zgane. Če bi bil sklep za nabavo avtomobila, bi ga gotovo že imeli! — Sedanja brizgalna je že zastarela, saj je bila nabavljena 1926. leta in praznuje danes že 31. letnico. Ni praktična in ne ekonomična, zato je nujno, da sklep DS iz leta 1955 izvedemo in kupimo novo sodobno brizgalno. Do nabave nove brizgalne, pa je nujno, da nabavimo k sedanji brizgalni vsaj nov voz z gumastimi kolesi.

Te vrste vozove izdeluje domače podjetje na Vrhniki. Ta denar ne bo vržen v stran, ker bomo brizgalno s takim vozom — potem ko bomo dobili novo brizgalno — to lažje in boljše prodali.

V letošnjem letu smo imeli v celem podjetju samo en primer požara neznatnega obsega. Pri lotanju krile na mokro predilnem stroju je plamen varilnega aparata oblizal močno naoljene dele stroja, ki je bil v hipu ves v plamenu. Ogenj je bil hitro pogašen z vodo. Škode ni bilo nobene. V tem pogledu smo imeli letos izredno srečo. Prejšnja leta so bili manjši požari, zlasti v tkalnici zelo pogosti. Na letošnji sreči se ne smemo uspavati. Biti moramo vedno in na vse pripravljeni, ker ne vemo, kaj nam prinese jutrišnji dan. Zato naj nam ne bo žal izdatkov, ki jih v podjetju vložimo v požarno varnost.

P. F.

Pričakovali smo več

Občinski sindikalni svet Domžale je imel v četrtek 19. dec. 1957 svoj 12. redni občni zbor. Kot delegat sem se udeležil med drugimi člani iz našega kolektiva tega občnega zbora.

Pričetek, napovedan za 9. uro, je bil iz nerazumljivih razlogov prestavljen na pol deseto uro. Dosedanji predsednik tov. Peterca je občni zbor otvoril, predlagal delovno predsedstvo ter predal delo delovnemu predsedstvu.

Po potrjenem dnevnem redu je podal poročilo dosedanji predsednik tov. Peterca. Poročilo je bilo izčrpno. Pretežni del, kakor podrobnosti je prejel vsak delegat že prej pismeno, za kar je bilo mogoče napraviti hitrejša zaključke o delu OSS Domžale.

Tov. Peterca je v svojem poročilu nanizal vrsto uspehov, doseženih po sindikalni liniji, navedel pa je tudi pomanjkljivosti oziroma nedosežen končni rezultat. Med take probleme spada predvsem zgraditev vodovoda v Domžalah, ureditev kanalizacije in še nekaterih komunalnih dejavnosti manjšega pomena. Na prosvetnem polju je bila premalo aktivna dramska skupina. Tudi povezava z zborom proizvajalcev in komunjo naj se v prihodnje bolj utrdi.

Kot novost je tovariš Peterca navedel ustanovitev počitniške skupnosti, v katero bi bili včlanjeni vsi člani sindikalnih podružnic domžalske komune.

Za poročilom predsednika je podal finančno poročilo blagajnik OSS tovariš Miler. Iz poročila je bilo razvidno, da je občinski svet posloval finančno v redu, za kar so v blagajniški knjigi potrebni vpiski in priloge.

Predsednik dosedanega nadzornega odbora je v svojem poročilu pohvalil delo posameznih članov dosedanega odbora ter se jim za to na tem mestu javno zahvalil. Nadzorni odbor ni našel v dosedanjem delu nikakih pomanjkljivosti, zato je predlagal staremu odboru razrešnico, ki je bila kasneje od navzočih članov sprejeta.

Sledila je diskusija, ki pa je bila usmerjena predvsem na vprašanje ustanovitve počitniške skupnosti. Več kot dve uri se redki diskutanti niso posvetili drugim bistvenim vprašanjem, kakor le vprašanju ustanovitve počitniške skupnosti.

V diskusijo je posegel tudi sekretar občinskega komiteja ZK tovariš Troha Zdravko. Kritično je ocenil dosedanje diskusije ter se dotaknil še vprašanj noveletne jelke, volitev v zbor proizvajalcev in podobno. Prav posebej je pri tem grajal delo sindikalnih organizacij, ki so s premalo propagande dopustile, da od skupnega odstotka (51 %) zaposlenih žena, ni bila izvoljena niti ena sama žena v občinski zbor proizvajalcev. Treba bo posvetiti predvsem političnemu vzgojevanju članov večjo važnost in doseči v prihodnje boljše uspehe.

Zastopnik republiškega sindikalnega sveta je v svoji diskusiji potrdil izvajanje tovariša Trohe ter nanizal vrsto nedotaknjenih vprašanj, ki zadeva predvsem izboljšanje delovnih pogojev za žene ter ustanovitev uslužnostnih delavnic (menza, pralnica, krpalnica itd.).

Občni zbor je pozdravil in o načetih vprašanjih diskutiral zastopnik okrajnega sindikalnega sveta.

Po tej diskusiji, ki se je razvijala vse preozko okoli istega vprašanja s strani delegatov, je delovni predsednik predlagal nadaljevanje dnevnega reda in to volitve.

Skupno je 61 delegatov izvolilo predlagane kandidate za nove odbore občinskega sindikalnega sveta.

Na koncu je bil osvojen predlog delovnega predsednika tovariša Milana, da komisija za sklepe in predloge izdela v prihodnjih dneh svoj predlog ter ga pismeno dostavi vsem podružnicam v analizo in potrditev. Sklepe bo nato sprejel novi odbor na eni svojih prihodnjih rednih sej.

Občni zbor se je zaključil ob 13. uri 30 minut.

Otmär

Plan izpolnjen pred rokom

Nemogoče se je uresničilo. Naše podjetje je prvič po osvoboditvi predhodno izpolnilo svojo proizvodno nalogo in sicer v predilnici 6 dni, v tkalnici pa celo 17 dni pred rokom. Na te rezultate smo lahko resnično ponosni, kajti plan je bil dosežen s povišano produktivnostjo v tkalnici kot v predilnici. Oglejmo si nekoliko podatkov o proizvodnosti in proizvodnji.

Predilnica: V vsem letu smo izdelali ca. 796 ton preje, to je 16 ton preko plana, kar pomeni preokračanje plana za 2%. Od tega je bilo izdelano 430 ton lanene preje in 366 ton konopljene preje. Dejansko pomeni ta proizvodnja najvišjo tonažo, kar obstoja naša predilnica. Upoštevajoč nove stroje od leta 1955 dalje, se je produkcija dvigala v naslednjem:

	Skupna proizvodnja	Proizvodnja na 1 zaposl. mesečno	Proizvodnja na 1 zaposl. letno
leta 1955	720 ton	177 kg	2124 kg
leta 1956	784 ton	210 kg	2525 kg
leta 1957	796 ton	239 kg	2868 kg

Če ocenjujemo delo v predilnici na podlagi pokazateljev produktivnosti na osebo, potem vidimo, da se je proizvodnost in proizvodnja dvigala letno za več kot 10%. Upoštevati moramo dejstvo, da je morala delati predilnica pod posebnimi pogoji t. j. v odvisnosti od potreb tkalnice. Proizvodnji odnosi med predilnico in tkalnico niso vsklajeni, kar povzroča gotovo nestalnost in nenačrtovnost v proizvodnji. To dejstvo ima za posledico slabšo izkoriščenost stroj-

nega parka, ki znaša koli 70% z zastoji, obstoja pa možnost, da to izkoriščenost močno dvignemo. Druga hiba, ki pa je subjektivnega značaja, je prešibka manipulacija z materialom in v zvezi s tem klasifikacija preje kar direktno vpliva na produktivnost v tkalnici. Ob pravkar navedenem problemu je v zadnjem času opaziti delno izboljšanje. Iz naštetega lahko povzamemo, da je naša prvenstvena naloga sinhronizacija predilnice in tkalnice kar pa bo v letošnjem letu tudi rešeno z investicijami v pripravljalnici.

Tkalnica: Močan napredek v proizvodnji in proizvodnosti je pokazala v preteklih letih naša tkalnica, ki je izdelala v preteklem letu 3 470 000 m² ter je s tem prekoračila plan za 5,5% ali 183 000 m² (ocenjeno). Navedeni rezultat kaže v vsakem pogledu rekordno številko, kar dokazujejo spodaj navedeni podatki.

Letna proizvodnja v m		Gostota/cm	Izkoriščenost z zastoji v %
povprečje 1951—1956	2 858 700		53,27
leto 1955	3 308 000	13,65	60,7
leto 1956	3 083 000	13,83	62,93
leto 1957	3 470 000	14,12	70

Letna proizvodnja na 1 zaposl. v m		Votki na leto v 000/1 zaposl.	Skupno izdelani votki
povprečje 1951—1956	10 034	16 062	
leto 1955	10 665	16 920	
leto 1956	9 603	15 085	
leto 1957	10 850	16 980	

Številke nam jasno kažejo, da je produkcija v tkalnici zadovoljiva, da smo dosegli s pogoji, kakršni so bili v preteklem letu že zgornjo mejo in da bi lahko iskali večjo storilnost samo pri ukinitvi skupinskega dopusta, v izboljšanju kvalitete preje in z boljšo organizacijo dela, kar pa z drugimi besedami pomeni: delavec je storil svoje, na vodilnem kadru pa leži problem nadaljnega dvigovanja storilnosti. Najboljši dokaz za to so podatki o izkoriščanju strojnega parka, saj je rezultat 70% že dober za navadno bombažno tkalnico, za naše podjetje pa pomeni že izreden uspeh. Podobno potrdilo pa nam dajejo tudi podatki o skupno izvršenih votkih za celo tkalnico.

Jasno je, da so za dober rezultat podjetja v preteklem letu pripomogli tudi delavci in vodilni kadri v ostalih odelkih, vendar omenjena predilnica in tkalnica sta tista, ki direktno vplivata na dober finančni rezultat vsega podjetja. Vendar moramo omeniti tudi oplemenilnico, v kateri se stanje polagoma izboljšuje v pogledu kvalitete, medtem ko produktivnost ni bila merjena, niti ocenjena kot odločujoč faktor v celotnem našem procesu. Želeli bi bilo, da oplemenilnica egalizira istovrstno proizvodnjo ter na ta način prispeva večji delež k dobremu slovesu podjetja. Preostane nam še zadnji proizvodnji oddelek, to je tiskarna, ki prav tako kot oplemenilnica ne vpliva direktno odločujoče na finančno stanje podjetja. Omeniti pa moramo, da je tiskarna v zadnjih letih izredno napredovala v kvaliteti in pa izbiri vzorcev ter izboljšavi barvnih kompozicij. S pomočjo tiskarne pa si je naše podjetje priborilo tudi sloves solidnosti, ker so pač naše tkanine trpežne, a nanešene barve odporne in trajne. V preteklem letu smo tudi izboljšali in razširili asortiman tiskanih tkanin s parilnikom.

Surovine. V preteklem letu smo porabili 525 ton bombažne preje, kar je precej preko predvidene količine. Bombažna preja je bila kritična skozi vso poslovno dobo, vendar v glavnem zaradi prekoračevanja plana bombažnih tkanin (15% preko plana) na račun lanenih tkanin. Iz omenjenega vzroka smo morali tudi zadrževati proizvodnjo v predilnici, ker tkalnica ni zmogla predelave predvidenih količin lanene preje. Ta problem, ki nas teži že dokaj let, bo v tekočem letu verjetno rešen na ta način, da bomo dvignili kapaciteto previjalnice votka ter snovalnice in s temi ukrepi tudi sprostili proizvodnjo v predilnici. Posebno poglavje v našem gospodarstvu pa je konopljen vlakno. V nasprotju s prejšnjimi leti je bilo v preteklem letu konopljenega vlakna na pretek, vendar tako slabe kvalitete, da nismo uspeli izdelati ustrežajočih gasilskih cevi, pa tudi v izvozu samem smo imeli velike težave. V preteklem letu smo predelali 463 ton dolge in 145 ton kratke konoplje. Za tekoče poslovno leto se nam obeta boljša kvaliteta konoplje, predvsem zaradi tega, ker je bila letošnja letina ugodnejša od letine v letu 1956.

Popolnoma drugačna slika pa je bila na polju nabave lanenega vlakna. Med letom 1958 smo nabavili 154 ton inozemskega lanu, z zalogo vred smo ga imeli 215 ton, predelali pa smo ga v preteklem letu 171 ton. Domačega lanu smo predelali 185 ton dolgega in 136 ton kratkega. Omembe vredno je tudi dejstvo, da smo v preteklem letu v glavnem izpraznili zaloge lanificirane konoplje, ki nas je težila skoraj 2 leti, na drugi strani pa povzročala kopičenje zalog kratkega lanenega vlakna, katerega imamo danes na zalogi že 140 ton. V pogledu oskrbovanja z lanenim vlaknom v kvaliteti in količini je bilo preteklo leto najuspešnejše od vseh let po osvoboditvi. Poudariti moramo, da se je kvaliteta in količina domačega lanu bistveno popravila ter da smo v kooperaciji z Lanaro Petrinje dosegli tako kvaliteto, da je možno prestiti prejo za osnovo. Ta rezultat smo zabeležili v preteklem letu prvič z večjimi količinami domačega lanu.

Kadri. Najvažnejši faktor v proizvodnji je delovna sila. Iz tega sledi, da so naši delavci in nameščenci tisti, ki so ustvarili uspehe in rezultate, katere smo do sedaj navedli. Oglejmo si nekaj številk s

tega področja. Karakteristično za naše podjetje je, da imamo veliko oddaljenost ljudi, kar nam dokazujejo naslednje številke:

Povprečna oddaljenost ljudi od delovnega mesta: 660 ljudi 3 km, 244 ljudi 4 km, 56 ljudi 6 km, 4 ljudje 8 km, 45 ljudi 10 km, 7 ljudi 16 km, 44 ljudi 18 km in 1060 ljudi 4,5 km.

V preteklem letu je bila visoka fluktuacija delovne sile ter je naše podjetje zapustilo 107 delavcev in nameščenec, od tega 39 moških in 68 žensk. Fluktuacija znaša torej skupno 10% ter je bila največja v juniju, juliju, avgustu ter septembru mesecu. Oglejmo si tudi vzroke, zakaj so ljudje zapuščali naše podjetje.

13 oseb je odšlo v pokoj, 10 oseb je odšlo na odsluženje kadrovskega roka v JLA, 21 oseb je pobegnilo čez mejo, 15 oseb je odšlo zaradi poroke ali drugih spremenjenih razmer, 5 oseb (žensk) je zapustilo delo zaradi prevelikega števila otrok, 24 oseb je našlo boljšo zaposlitev, 4 osebe so zapustile podjetje zaradi premestitve na drugo delovno mesto, 3 osebe niso prestale poizkusne dobe, 2 osebi sta zapustili podjetje zaradi večletnega šolanja, 3 osebe so bili odpuščene zaradi tatvine, 1 oseba je zapustila podjetje zaradi neprimerne obnašanja, 1 oseba je zapustila podjetje zaradi izdrževanja kazni v zaporu, 1 oseba je bila odpuščen zaradi malomarnega odnosa do dela, 2 osebi sta zapustili podjetje zaradi prevzema posestev, 2 osebi pa sta zaradi bolezni morali zapustiti podjetje.

Našteli smo nekaj številk iz poslovanja v preteklem letu. Iz teh številk pa lahko tudi povzamemo najvažnejše naloge za prihodnost, in sicer:

1. popoljšanje kvalitete v vseh oddelkih,
2. vskladitev predilnice in tkalnice,
3. ustalitev artiklov v proizvodnji,
4. razširitev in poglobitev kontrole kvalitete ter ureditev laboratorija za kontrolo,
5. izboljšanje organizacije dela v proizvodnih oddelkih in upravi podjetja.

Iz naštetih nalog vidimo, da smo iz večjih in širokih problemov v prejšnjih letih prešli v detajle, kar pomeni poglobljanje dela na ožji fronti. Da smo dosegli to stanje in stopnjo produktivnosti, je zasluga posameznikov in vsega kolektiva, zato v imenu uprave čestitam vsemu kolektivu k doseženim rezultatom ter obenem želim v novem poslovnem letu 1958 obilo sreče in uspehov.

M. K.



MODA 1958

Skoro na vsakem koraku se srečamo z njo, z modo. Postala je naš stalen spremljevalec in že čez čas bo postala z nami vsami eno. O modi in modernih stvarih govorimo vsakokrat, ko srečamo novosti, ki so brez dvoma moderne. Ni namreč moderno vse tisto, kar je novo, temveč samo tisto, kar doslej v običajnem obsegu še ni obstajalo.

Stavbe, katere gradijo gradbena podjetja po zamisli in osnutkih arhitektov, so grajene vse v sodobnem, to je modernem stilu. Tudi mostovi in ceste ter druge najrazličnejše stvari kot pohištvo, jedilni pribor in podobno so moderni, v kolikor kažejo sodobno izdelavo. O modi pa govorimo, kadar uvajamo v sedanja način oblačenja nove kroje, kateri se tako po materialu, iz katerega so izdelani, kakor po kroju in barvi razlikujejo od običajnih že znanih modelov.

Novembra 1957 smo imeli priliko slišati na plenumu Združenja tekstilcev Slovenije referate o modi. Precej širokogrudno je bilo govora o modni barvi za leto 1958, ker je le ta obsegala skoro vso barvno paletu, nadalje je bilo težko narediti zaključek, kateri materiali so letos moderni, da si iz njih skrojimo obleke in plašče. Manj govora na tem plenumu je bilo o obutvi, prav zato z velikim zanimanjem pričakujemo razstavo na GR v Ljubljani, ki bo pod naslovom »MODA 1958« od 8. do 16. februarja t. l.

Vedno hitreje se manjša razlika med zaostalim okusom in modernim, katerega smo podedovali še iz stare Jugoslavije. Vsi namreč občutimo potrebo po širokih kvaliteten prireditvah, ki nam bodo hitro in na visokem kvaliteten nivoju posredovale najboljše izdelke s tega področja. Vse doslej smo namreč lahko ugotavljali, da sprejemamo novitete z zamudo potem, ko jih modni centri že opuščajo.

Na letošnji razstavi MODA 1958 na GR v Ljubljani bomo videli razstavljeno težko in lahko konfekcijo vseh vrst, modne tkanine, usnjeno galanterijo in usnje, obutev, pokrivala, bižuterijo in vse ostale modne izdelke. Organizirana bo tudi modna revija, ki bo praktično prikazala posamezne modele.

Pri nabavljanju novih oblačil in pri opremljanju stanovanj z modernim pohištvo igra brez dvoma vidno vlogo tudi finančno vprašanje, ki pa v nobenem primeru ne sme biti vzrok zato, da si nabavljamo že preživete modele ali kose pohištva. Včasih stane res novost nekaj več denarja, toda slabo kupi, kdor poceni kupi, poleg tega pa tudi s svojo zunanostjo kaže, da ne spremlja korak časa, ampak se naslanja na staro, že pozabljeno.

Izjemni primeri se v zgodovini ponavljajo, kar potrjuje pravilo, ponavlja se tudi moda, toda ne v celoti, temveč samo v okvirni obliki ali vzorcu (barvi), ki je modernizirana.

Zanimivo bo zatorej ogledati si razstavo »Moda 1958« ter kritično ocenjevati ono, čemur pravijo ustvarjalci mode moderno.

Otmär

PROBLEM SVETLOBE V TEKSTILNI INDUSTRIJI

Vsaka industrija ima sedaj na dnevnem redu vprašanje racionalizacije in iščejo se načini za čim boljše ekonomičnost v industriji. Na tem polju pa se največkrat zanemarljivo vprašanje svetlobe. Perfektna svetloba zmanjšuje napor oči. Ugodni delovni pogoji pa se odražajo v kvaliteti in kvantiteti proizvodnje. V neki bombažni predilnici je novo instalirano svetlobno omrežje povečalo produktivnost za 5,5 %. S kompleksom 400 žarnic à 400 W se dobi enakomerna svetloba z intenzivnostjo okrog 360 »lux«-ov. Lokalizirana osvetlitev se mora vzeti v obzir samo takrat, kadar je potrebna izredna osvetlitev ali pa če je potrebno kakšno delovno mesto posebej osvetliti, ker se nahaja v neprimernem položaju v odnosu na skupno osvetlitev. Bela luč se naj uporablja v vlažnih prostorih, za kar pa obstajajo posebne luči.

VRETSKE VRVICE IZ NAJLONA V PREDILNICI!

Neka ameriška predilnica je uvedla lepljeno nylon pogonsko vrstico na predilnih strojih in izvedla podrobno primerjavo s prej uporabljeno bombažno vrstico. Pri uporabi nylon vrvic se je znižalo drsenje vreten in njihova brzina se je zvišala povprečno za 3,7 %. Delovna doba prejšnjih bombažnih vrvic je bila 4 mesece, dočim so nylon vrvic bile v pogonu 3 leta brez znaka obrabe. Povprečno znižanje brzine vretena je za 300 obr./min. Razlika v brzini med posameznimi vreteni je bila prej do 200 obr./min., sedaj po uvedbi nylon vrvic je padla razlika na 100 obr./min. Ta nylon vrvica je ploščata in se lepi zelo enostavno. Med oba konca vrvic se vložijo koščki lepilne folije, s posebnimi kleščami, ki so električno segrete, se močno stisne in konca sta spojena.

UMETNA VLAKNA ZA GASILSKÉ CEVI

V nemški demokratični republiki se je posrečilo izdelati gasilske cevi iz samega perlonu. V osnovi in votku je perlon, notranja stran pa je gumirana. Te cevi so odporne proti plesni in proti gnilobi. Vzdržijo pritiska do 40 atmosfer. So zelo lahke, lahko se z njimi manipulira in ni jih treba po uporabi sušiti. Za specialne naloge se uporabljajo cevi z metalizirano površino. Ugotovilo se je, da cev, katere zunanja stran je metalizirana z aluminijem, vzdrži za 50 % večjo toploto od normalne.

INDANTRENSKE BARVE V MIKROPRAHU IN NJIH UPORABA V PRAKSI!

Zaradi vsestranske uporabe indantrenskih barv je zaželeno, da te pridejo v trgovino v čim finejši obliki. To se doseže na ta način, da se reducirana barva s kislino zelo fino razdeli, kot »mikroteig« barve. Do vlakna nima afinitete, toda vseeno prodre čim globlje v vlakno, kjer se spet spremeni v leuko obliko. Tako pripravljene barve pripravljajo sledeče firme: Ciba, Bayer, Höchst, Bit SF itd.

Taki indantreni so posebno primerni za barvanje z modernim kontinuirnim postopkom, kjer se v zelo kratkem času doseže dobro fiksiranje. Barve prihajajo v promet v zrnih in se zelo lahko raztapljajo že pri 30 stopinj Celzija, brez uporabe namakalnih sredstev.

TISKANJE IZ EMULZIJE PO POSTOPKU — LUPRINOL K

S postopkom luprinol-k je dana tiskarstvu še ena možnost poboljšanja te vrste oplemenitenja. Ta postopek je izdelan za tisk z indantreni. Njegova prednost je v tem, da se namesto navadnih zgostil uporablja emulzija vode v olju. Ta emulzija daje tiskarski pasti potrebno viskoznost, in vsebuje poleg barvila še vsa sredstva za reduciranje barvila. Na ta način se doseže velika egalnost tiskanja, lahko izpiranje in tkanina dobi mehak otip pri aviviranju.

12 meseca v mesec

Umrli je upokojeni član našega kolektiva

ZALOKAR JANKO

Tovariš Zalokar Janko se je rodil 1. decembra 1934 v Jaršah, kjer je tudi stanoval v Srednjih Jaršah št. 19.

V našem kolektivu je bil zaposlen od 18. oktobra 1943 do 31. avgusta 1956. Pri vstopu v službo je dobil zaposlitev kot polkvalificiran delavec v predpredilnici, kasneje pa je bil zaradi slabega zdravja premeščen k transportnim delavcem.

Prav njegovo šibko zdravje je upoštevala invalidsko-pokojninska komisija, ki mu je dne 7. marca 1956 priznala 60 % invalidnost in pravico do skrajšanega delovnega časa in to 4 ure dnevno. Na osnovi te komisije je prejemal tudi pokojnino. S tem pa njegovo zdravstveno stanje ni krenilo na pot izboljšanja, temveč še nadaljnje slabšanje. Komisija ga je zatorej ponovno pregledala 27. avgusta 1956 in ugotovila 100 % delanezmogljivost. Na osnovi tega pregleda je bil upokojen 1. septembra 1956 in je prejemal polno pokojnino.

Jeseni svojega življenja se ni dolgo veselil. Zdravstveno stanje se mu je še nadalje slabšalo in smrt je v noči od 16. na 17. december 1957 prekinila njegovo bolešno življenje.

Na zadnji poti smo ga spremili na mengeško pokopališče v sredo 18. decembra 1957.

Skromnega in tihega sodelavca bomo ohranili v lepem spominu.

Njegovim svojcem pa izrekamo naše iskreno sožalje.

NAŠ STANOVANJSKI BLOK PRIKLJUČEN NA VODOVODNO OMREŽJE HOMEC

V prvih dneh decembra lanskega leta so priključili stanovanjski blok Induplati v Preserjah 89, vodovodnemu omrežju Homec. Nevšečnost, katero so imeli z vodo stanovalci bloka in obeh provizorijev, je bila občutna ob vsakem izpadu električnega toka, ki je poganjal črpalko v vodnjaku in dajal vodo tem stavbam. Prav ti vzroki, glede izpada vode ob prekinitvi toka in pa kvaliteta vode (pitnost, ki je mejila na skrajno dopustnost), je vodila upravo Induplati do misli, da priključi tudi blok na vodovodno omrežje.

Sedaj je vode na razpolago dovolj in upajmo, da jo bo dovolj tudi kasneje, ko se število potrošnikov še poveča predvsem z doselitvijo v nove stavbe, kamor bodo brez dvoma tudi napeljali vodo.

V TRST

Prisluhnili smo živahnemu pripovedovanju onih sodelavcev, ki so v decembru obiskali kot turisti Trst.

Od daleč je videlo to mesto že precej naših sodelavcev, toda v njem so bil sedaj šele redki.

Na vprašanje, kaj tako vleče v Trst, dobimo lahko odgovor, da se tam pač primerno kupi različno tekstilno blago in pa dvokolesa. Tudi cenena obutev je tam v večji izbiri na razpolago. Nihče od vseh ali pa le redki pa so se vprašali, zakaj je temu tako. Trst je srednje veliko mesto z nekoč zelo velikim pomorskim

prometom. Danes se je situacija bistveno spremenila. Okolica Trsta je narodnostno in geografsko pripadla novi Jugoslaviji. Trst pa so priključili Italiji. Mesto je ostalo takšno kakršno je bilo, tudi trgovine so ostale, le kupcev je dosti manj ali pa nič, saj tako veliko mesto rabi zaledje, tega pa Trst nima. Zelo dobrodošel izhod iz te zagate je sedanji olajšani obisk turistov Trstu, kjer si nabavljajo vse mogoče stvari za prilično nizko ceno.

Redki pa gledajo, kaj kupijo, ker mora biti vsa kupčija v tuji deželi sklenjena na moč hitro, pri tem se vključijo še težave z italijanščino in tam veljavno plačilno valuto. Vsak pa želi poleg tega obrati še kar največ trgovskih lokalov tako, da za premišljen nakup skoro ne preostane nič več časa, kakor če v trafilki kupiš cigarete.

Priporočamo zatorej, da si kupijo ljudje poleg cenenegega blaga tudi kvaliteten izdelek. Kvalitetna roba pa je tudi pri nas draga prav tako, kot manj vredna poceni, zato ni umestno, da si turisti nabavljajo vse povprek, ne glede na to kaj kupijo, samo da je iz Trsta.

Marsikdo bo nepremišljen nakup čez čas grenko obžaloval, toda tedaj bo prepozno.

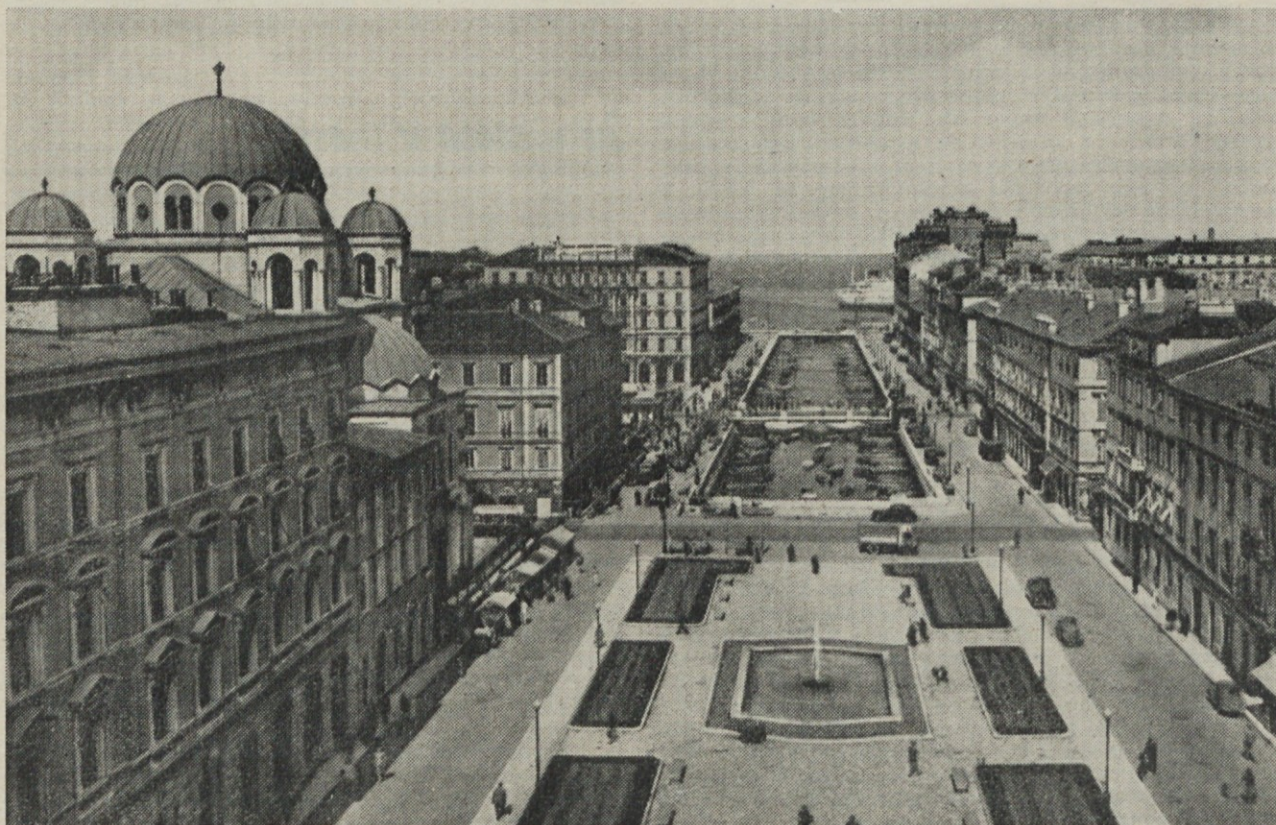
NESREČE V NOVEMBRU

V mesecu novembru lanskega leta so se v našem podjetju pripetile naslednje nesreče:

Število nesreč v novembru je sicer nekoliko nižje, vendar se zavedajmo, da vsaka nesreča prinaša bolečine in nepotrebne stroške. Zato povečajmo našo pozornost pri delu tako, da ne bo nobene nesreče več zaradi naše nepazljivosti.

Predilnica	Tkalnica	Oplemenilnica	Ostali	Skupaj	Od tega na poti na delo ali z dela
2	—	—	3	5	1

Trst



KAKO SMO DELALI V MESECU NOVEMBRU 1957

Izpolnitev količinskega plana:

predilnica	92,5 %
tkalnica	110,7 %
gasilske cevi	85,5 %

Izpolnjevanje norm je bilo sledeče:

predilnica	120,5 %	— v normi delalo 241 delavcev
tkalnica	114,5 %	— v normi delalo 331 delavcev
oplemenilnica	126 %	— v normi delalo 62 delavcev
tiskarna	120 %	— v normi delalo 20 delavcev

Povprečno doseganje norm je bilo 118,2 % in je skupno delalo v normi 654 delavcev.

Konec novembra smo imeli zaposlenih delavcev 1043 in vajencev 10.

Večjih zastojev v novembru nismo imeli in je produkcija potekala zadovoljivo.

16 UR PRED UPOKOJITVIJO

Na glavnih vratih smo ga ujeli, ko je opravljal zadnji »šiht«. Sva stara znanca, in kot vedno je tudi tokrat stekla beseda, pa mi de: Še 16 ur pa grem. Veš, odkar sem v Induplati, se nisem z nikomer skregal niti me je od osvoboditve dalje kdo grajal pri izvrševanju mojega dela. Vse drugače je bilo v tem pogledu v stari Jugoslaviji, pa o tem ti ne bom pravil. Čez 16 ur bom šel, napiši pa le, da se zahvaljujem upravi podjetja in organom samoupravljanja za vse, predvsem pa za lepo darilo, ki sem ga prejel. Pa še lep pozdrav od Nejkota vsem članom kolektiva zapiši.

Zamisli sem se pri tem in ga gledal. Kakšen je občutek človeka, ki opravlja kot tovariš Velkavrh Nejko zadnji šiht pred upokojitvijo. Toliko let je bil z nami eno. Vestno je služboval skoro v vseh oddelkih oplemenilnice. Službena potreba je zahtevala v letošnjem letu, da vrši funkcijo pomožnega vratarja na glavnem vходу. Tudi to delo je opravljal v redu. In sedaj se poslavlja. Morda je bila ta njegova zadnja služba — ta noč, ki ga je ločila do upokojitve, kakor sen, ki je bežal mimo njega in mu vrnil ves oni čas, ki je minil od tedaj, ko je prvič prišel v Induplati Jarše.

Dolga doba let je pretekla od tedaj in vendar jih je tovariš Velkavrh doživel več ali manj zdrav in čil. Od odhodu mu želimo še vrsto zdravih in zadovoljnih let, katere naj uživa kot plod svojega dela.

ŠPORT IN ŠAH

SMUČINE MED VRATI

Smučanje je v Sloveniji šport št. 1. To trditev ni težko dokazati, kajti športniki, ki se med poletjem bavijo z vsemi mogočimi športi, se pozimi skoraj brez izjeme spuščajo po zasneženih pobočjih. Še celo nedeljski izletniki, ki sicer ne gojijo nobenega športa, nataknejo pozimi radi smuči. Poleg tega imamo Slovenci za smučanje dosti primernih terenov in bogato tradicijo: Kdo ne pozna vasi Bloke, kjer so smučali že pred 100 leti in še prej ter tudi že tekmovali.

Smučanje je nastalo bolj iz potrebe kot zaradi športa. V hribovitih predelih, kjer zapade mnogo snega, so si ljudje navezovali na noge kratke in široke deske, s katerimi so lažje hodili po globokem snegu. Pozneje so te deske podaljšali in zožili ter jih na prednjem koncu zakrivili, tako da so se že lahko zapeljali po lažjih strminah. Ravnotežje so lovili samo z eno palico, ki so jo držali z obema rokama. Ta način krmarenja se je obdržal vse dotlej, dokler se ljudje niso pričeli smučati za razvedrilo.

Prve skakalne tekme so se v Sloveniji vršile že pred prvo svetovno vojno v Bohinju. Tam smo zabeležili prvi slovenski skakalni rekord, ki je znašal 16 m (postavil ga je danes znani smučarski organizator in sodnik Bogo Sramel) in je veljal takrat za višek človeške drznosti. Po prvi svetovni vojni je tehnika smučanja napredovala z velikimi koraki ter je pridobivala vedno več ljubiteljev »belega športa« po vsem svetu. Pri tem razvoju smo Slovenci pred drugo svetovno vojno korakali vzporedno z ostalimi alpskimi in skandinavskimi državami. »Mamutska skakalnica« v Planici, ki jo je mojstrsko zgradil naš ing. Bloudek, je ponesla slavo slovenskega smučanja po vsem svetu, saj so na njej razni tuji in tudi domači skakalci skoraj 15 let dosegali najdaljše skoke na svetu. Šele po drugi svetovni vojni je uspelo tujim inženirjem, da so zgradili skakalnice, ki dopuščajo še daljše skoke. Planica se je morala slednjič le umakniti s prvega mesta s svojim rekordom 120 m, ter prepušiti to mesto skakalnici v Oberstdorfu v Nemčiji, kjer je pred tremi leti finski skakalec dosegel dosedaj najdaljši skok 139 m.

Z isto naglico se je razvijala tudi tehnika alpskega smučanja. Že sama oprema je doživela velik razvoj. Če si zamišljamo našega prednika na bloških smučeh poleg današnjega tekmovalca z lepljenimi smučmi, ki imajo drsno ploskev iz umetne mase, posebnimi čevlji, kompliciranim okovjem in vezmi, jeklenkami itd., lahko že iz te opreme vidimo ta razvoj. Kaj bi šele rekli, ko bi ta dva smučarja videli peljati po strmini. Okorna, negotova vožnja bi nikakor ne mogla ugajati gledalcu ob pogledu na tehniko današnjega tekmovalca, ki zahteva akrobatske in baletske sposobnosti. Kakor so si skakalci z dolgimi in elegantnimi skoki pridobili svetovni sloves, tako so alpski smučarji osvojili publiko s svojo smelo in sigurno vožnjo po nevar-



Tovariš Velkavrh Nejko zadnjič v službi

nih strminah. Kdo ne pozna pred vojno nepremagljivega skakalca Norvežana Ruuda, ki je osvajal latorike tudi v smuku in je bil poleg tega odličen telovadec. Tako dolgotrajne slave v smučarskih skokih ni bil nobeden skakalec več deležen. Svetu je pomenil takrat toliko, kot nam Slovencem Janez Polda, zaradi katerega so se marsikdaj tresle hlače najboljšim svetovnim skakalcem. Izmed alpskih smučarjev so dosegli najlepše uspehe Francoz Coutet, Italijan Zeno Colo, (ki so ga zaradi drzne vožnje imenovali »nori obupanec«), Norvežan Eriksen ter Avstrijci Prawda, Molterer in posebno še Toni Seiler (ki je na zadnji olimpijadi osvojil tri zlate medalje).

Smučarski tek je še najbolj ohranil bistvo nastanka smučanja: kot prometno sredstvo pozimi. Res užitek je gledati, s kakšno lahkoto in eleganco hitijo smučarski tekači čez zasnežene hribe in doline. Vztrajnost je pri tem teku zelo nujna, saj je najdaljša tekmovalna proga dolga 50 km. Skandinavski smučarji so bili v tej panogi vedno najboljši, v zadnjem času pa so jih pričeli resno ogrožati Rusi ter tudi posamezni tekači iz alpskih dežel.

Vožnja na smučeh je zelo primerna tudi za ženske. Najboljše tekmovalke ne zaostajajo mnogo za moškimi, saj se je n. pr. pred nekaj leti v Avstriji zgodilo, da je neka avstrijska tekmovalka dosegla boljši čas kot vsi naši smučarji, ki so vozili isto progo. Če opazujemo tako vrhunsko tekmovalko v vožnji, se kar težko prepričamo, da je to ženska, posebno še, ker pri nas smučanje med ženskami še ni tako priljubljeno kot je to v alpskih državah. Toda tudi tu smo napravili že korak naprej: danes imamo že tekmovalko, ki se lahko meri z inozemskimi — Slavico Zupančič iz Kranja.

Kakšni so pogoji za smučanje v Jaršah in v okolici? Najboljše naravne pogoje imamo za smučarski tek, kjer mora biti ravninski in valovit teren, prav tak, kot ga ima naša okolica. Za pridobitev primerne kondicije lahko služi smučarskemu tekaču iz Jarš poleti športno igrišče, pozneje pa telovadnica, tako da si na snegu pili le tehniko. Vse, kar je potrebno za to panogo, je torej pri roki, navdušiti je treba za to le mladino in ji nuditi primerno opremo ter tehnično vodstvo, pa bodo uspehi tukaj. Le spomnimo se, kakšne uspehe so dosegali v smučarskem teku naši sosedje iz Ihana, ki so mogoče pod slabšimi pogoji kot jih imamo mi, dosegali lepa mesta v državnem merilu. Poleg tega je v tej disciplini še najmanjša konkurenca in je torej možno že v krajšem času in s smotrnim delom doseči lepe uspehe. Še bolj velja to za smučarske tekačice. Saj se je že večkrat dogodilo, da je na republiškem prvenstvu v teku nastopilo samo 5—10 deklet.



Lep slog vožnje tov. Seška

Skakalci imajo v Jaršah mnogo slabše pogoje. Nimamo lastne skakalnice, kar je predpogoj za razvoj te discipline. V bližnji okolici imamo sicer več skakalnic, kot n. pr. v Ihanu, Mengšu, Duplici in Kamniku, vendar je »gostovanje« slaba metoda, ki redkokdaj pripelje do kakih uspehov. Vendar bi bilo za začetek kar dovolj, ko bi imeli v bližini svojo lastno 15—20 metrsko skakalnico, na kateri bi vadili skakanja že pionirje. Šele, ko bi na tej skakalnici pokazali neko znanje in sigurnost, bi se lahko podali na sosednje večje skakalnice, na katerih bi jim z majhnimi stroški lahko priredili krajši izpopolnjevalni tečaj pod strokovnim vodstvom smučarskega učitelja. V bližini Jarš (n. pr. na Homcu) se gotovo nahaja strmina, kjer bi lahko z dobro voljo in z majhnimi izdatki zgradili manjšo skakalnico.

Alpsko smučanje ima, kot izgleda, v Jaršah največ pristašev kljub temu, da imamo zanj najslabše pogoje. Res je, da imamo v bližini Kamniške planine in celo svojo kočo na Mali planini, toda to nam dopušča trening le v nedeljah. Tak način treninga pripelje lahko le do stopnje »dobrega nedeljskega smučarja«, kar pa je za kakršno koli tekmovanje v Slovenskem, pa celo v okrajnem merilu odločno premalo. Dobra volja in stalna vadba pripeljeta v športu sigurno do uspeha, in tega se moramo zavedati tudi pri alpskem smučanju. Z redno gimnastiko v predsezoni, z organizacijo tečajev na primernih terenih z dobrimi smučarskimi učitelji in dobro opremo, se da marsikaj nadoknaditi, posebno še, če imajo fantje in dekleta veselje do tega športa. Naša tovarna nam je v tej smeri že mnogo pomagala in tudi v bodoče nam obljublja vso podporo, seveda če bomo dokazali, da smo jo zaslužili s svojim vztrajnim delom in ljubeznijo do smučarskega športa.

Za letošnjo sezono se nam obeta bogat spored tekmovalj, vendar žal le v alpskih disciplinah. Aktivnost alpskih smučarjev moramo vsekakor pozdraviti, toda na drugi strani ne bi smeli pozabljati na smučarski tek, ki ima v Jaršah res lepe možnosti za razvoj.

Alpinci so tudi za letošnjo sezono predvideli smučarski tečaj na Mali planini pod strokovnim vodstvom smučarskega učitelja. Takoj po končanem tečaju bo izbirno tekmovanje, ki bo določilo tekmovalno ekipo podjetja Induplati in »Partizana« Jarše za bodoča tekmovalja. Tovarniška ekipa se bo pomerila predvsem z ekipami podjetij iz kamniškega bazena, ter verjetno tudi z drugimi tekstilnimi tovarnami iz Slovenije. Kakšne uspehe bomo na teh tekmovaljih dosegali, je danes še težko reči, vendar lahko z ozirom na živahne predpriprave, pričakujemo nekaj uspehov. Ekipa »Partizana« (zelo verjetno bodo tu isti smučarji kot v tovarniški ekipi) nas bo zastopala na okrajnem prvenstvu. Na to prvenstvo moramo poslati čimveč pionirjev, pionirk, mladincev in mladink, da se seznani s tekmovalnimi progami. Verjetno že bolj proti koncu sezone bo še prvenstvo »Partizana« ter sindikalno prvenstvo podjetja. To tekmovalje seveda najvažnejše in bi se ga moral udeležiti vsak član »Partizana«, kakor tudi vsak član sindikalne podružnice Induplati, ki poseduje smuč. Z množično udeležbo bomo najbolj dokazali, da je smučarski šport v Jaršah priljubljen, in da so sredstva, ki so bila vložena v to panogo, dosegla svoj namen.

Poleg tekmovalj bodo smučarji prirejali nedeljske izlete v razne smučarske centre v Sloveniji. Teh izletov se naj smučarji redno udeležujejo, kajti povsod bodo lahko videli kaj novega: naše najboljše smučarje, pravilno tehniko vožnje, pravilno opremo itd. Vsak smučar mora namreč mnogo opazovati boljše smučarje od sebe, ker se od njih lahko mnogo nauči. Opazovanje je v vsakem športu zelo bistven del treninga.

Pojdimo v novo smučarsko sezono s tem ciljem: Izrabili bomo vsak prosti čas za smučanje, ki nam bo krepilo zdravje in dobro voljo!

Stele

ŠPORTNI RIBIČ

Ribolov je za ribiča užitek, povezan s prenekatero uro razočaranja. Že vrsto let sem športni ribič in lahko trdim, da mi je to ljubše kot najlepša zabava. Z ribiško palico v roki doživiš toliko zanimivega in privlačnega, da pri tem pozabiš na vse tegobe življenja.

Potikajoč te mimoidoča pomlad spremlja v poletje, poletje te posadi v naročje jeseni, jesen pa te opozarja na belo zimo in — konec je koledarskega leta.

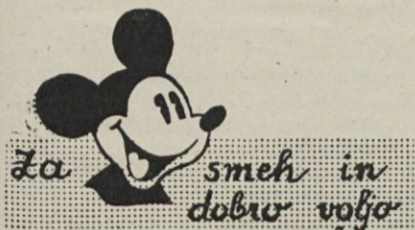
K vsemu še dogodek, ki mi je v preteklih jesenskih dneh prinesel doslej največjo trofejo.

Kazalec na uri je kazal okoli 10 predpoldne. Ob vodi sem se vračal domov. Hitreje kot sicer sem usmeril korak proti domu, kajti kot kuharica sem se hotel izkazati z dobrim in pravočasnim kosilom. Še enkrat sem se ustavil in poslednjič poizkusil svojo srečo. Vrgel sem blestivko in počasi vlekel proti sebi. Nič. Pri drugem metu — zopet nič. Pri tretjem metu sem vrstico skrajšal na 10 metrov. Vrvico sem dvakrat potegnil tako, da je bila blestivka le še dobre 4 metre od brega. V tem hipu se iz dračja požene ščuka na blestivko, zagrabi in že je bila zapeta. Nemudoma sem napravil še en poteg, nato pa zavihtel palico, hoteč ribo spraviti na suho. Pri tem sem zlomil palico, toda brez oklevanja sem prijel gornji del palice, povlekel k sebi, hitro pokleknil in prijel ribo za škrge in že je bila zunaj.

Ko sem prišel domov, me vpraša žena po stari navadi: »Si kaj ujel?« Moj odgovor je bil kratek: »Sem, eno.« »Kaj, samo eno?« je žalostno vprašala žena, potem šele sem povedal: »Ja, samo eno, toda to dolgo 75 cm in težko 3,15 kg.

(Na potu domov sta se srečala tudi z našim reporterjem, ki ga je hitro »pritisnil«, mi pa smo mu stisnili roko ter čestitali k res izredni ribiški trofeji.)

Viktor Kokalj



VESELA KRONIKA

Vsa sem polomljena. Bojim se resnih težav v letošnjem letu, ker sem se podobno, kot naš stari, zaletela z zadnjim koncem v precej trd predmet, ki je stal ravno na cesti. Že sem hotela vso stvar zapisati na koledar, ko sem ugotovila, da jih je po pisarnah že nekdo pobral. Menda ja ne zato, da bi bilo zaradi tega leto krajše (vzel jih je namreč že v začetku decembra), ker, če govorimo o kratkih stvareh, bi bil prizadeti prikrajšan za dobiček, ki smo ga na koncu leta delili.

Pisati o takih stvareh res ni hec, ker sem ugotovila, da je po tednu prometa v Jaršah po zakonu narave sledil teden nesreč. Sreča v nesreči je, da pri tem nismo zabeležili človeških žrtev.

Tako sem gruntala in bila zamišljena, da sem komaj ujela pogovor dveh neznanih znancev. »Tiho bodi, urednik Konoplana gre,« je menil prvi, drugi, bolj korajžni pa mu de: »Ja, in kaj zato?« »Boš takoj v prihodnji številki Konoplana v Špeli, samo da nekaj sliši.« Ja, kar prav je imel tisti, ki z menoj drži. Špela ima velika ušesa.

Bolje so se odrezali naši pevci v Beričevem, ko so djali, danes ga pa lahko, ko ni Špele zraven. Bili

so mi nevoščljivi, da bi prisluhnila njihovemu petju v društveni sobi, zato so vajo na Beričevo prestavili in menili, takale sprememba dobro vpliva na disciplino in harmonijo glasov. Klavir se da pogrešati, da je le nekaj cyička za potrebno vlogo.

Pa še na upravni odbor grem s prošnjo, da mi raztolmačijo sklep o dopustih za prihodnje leto, ki je v zapisniku takole formuliran: »Dopust bi se drugo leto delil po uredbah, po liniji enakopravnosti.« Upam, da mi bo pred dopustom nekdo objasn timer to klobaso linijske enakopravnosti.

DS pa bom predlagala ustanovitev novega delovnega mesta »vajenka«. Dekletom, ki so v preteklih letih posečala tečaj za tkalke, pravijo leto dni po uspešnem zaključnem izpitu uradno še vedno vajenke. Pa vnesimo ta naziv v pravilnik, kaj menite!

S takimi stvarmi se bavim in ponosno stopam v novo leto. Manj ponosna sem, kadar z značko Induplati v gumbnici srečam znanca, ki se takoj pretvori v kavalirja, samo da bi mu »skomandirala« kaj platna za rjuhe, dežne plašče ali podobno. Takih tičkov je malo, ki bi nič ne hoteli.

Menda je tudi visoki fluktuaciji v preteklem letu del krivde v tem, da nečlani kolektiva lahko kupijo blago v skladišču, člani pa samo v naši »registrirani« trgovini. Seveda je v tem primeru biti bolje nečlan kolektiva, ker nekaj šušljajo, da bodo za člane uvedli zopet knjižice, kamor se bo zapisovalo, koliko je kdo kupil. Nečlani teh knjižic ne bodo imeli.

Na kuharskem tečaju sem se več smejala kakor učila, saj je res duhovito, kako si nekatere tečajnice zamišljajo ogrevanje prostorov. Pomagajte prestaviti cefirko v točilnico, peč za žaganje pa ven nesimo. Zakaj pa ne zakurite peč na žaganje, sem jih poberala. Veš, po žaganje pa že ne bomo šle v tovarno, drva so pa tu v menzi.



Tovariš Kokalj s svojo trofejo

Komod čez vse. Prav imajo, le kdo bo to lenobo podpiral, bi rada vedela, in kdor je ne bo, mu dam tako prav kakor onemu znanцу, ki mi je rekel, da zato ne pojde v vseмирje, ker se boji, da bo zgubil težnost iz nepotrebnega razloga. Na zemlji jo lahko izgubi zaradi alkohola, proti čemur pa nič nima. V vsemirje baje same pritlikavce pošiljajo, pravijo da zato, da se jih na zemlji znebijo.

Ko pa je ravno govora o težnosti, sem se še na zabavnem večeru ustavila, ker so tam tudi nekateri zaradi pomanjkanja težnosti na drugih viseli, kakor da bi bili slednji obešalniki. Morda pa so imeli zato tudi bolj intimne razloge.

Vseeno pa tam ni nihče tisto zopet pojedel, kar je izbruhal, kakor na večeru bivših borcev in inter-nancev. Revež je menda prehitro začel piti, ker ni bilo pravega oziroma enotnega naloga za pitje. Govornik Janko je svoj govor sestavil, ga dal Veri pre-tipkati, ta pa ga je zaklenila v blagajno. Ko bi bilo treba govoriti, govornika ni bilo, iskal je namreč brez-uspešno svoj govor, tega pa je dobil šele dva dni kasneje.

Kdor želi dobro jesti, naj pije, toda juhe so včasih slane kar preveč, in ne bilo bi odveč predlagati, da se v bodoče kuharice zopet menjajo na dopoldne in popoldne. Kdor dela, ta greši, zato se lahko vsakomur primeri, da kaj narobe naredi.

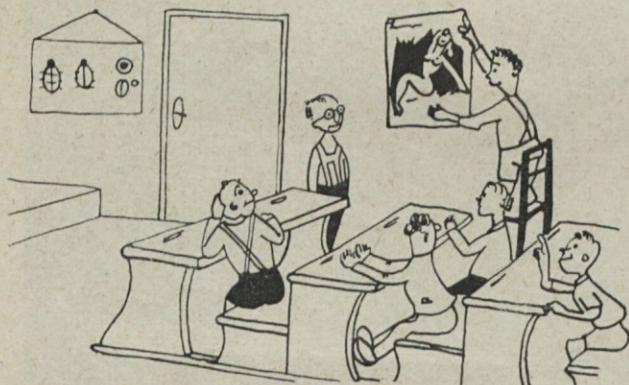
Ravno sem hotela še telefonirati, ko mi pri-robanti naproti tovariš, ves besen, češ nekdo (ženskega spola) mi je nekaj rekel, ne da bi povedal, kdo je, čeprav je bila zadeva popolnoma službena. Ni vsak za ta posel, da bi se po žicah pogovarjal, sem mu rekla v tolažbo in sem se šla v vratarnico opravičit za obrekovanje v zadnji številki. Tovariš B. je namreč ukrepal po strogih pismenih navodilih uprave našega podjetja, katerim se najbrž še ni primerilo, da bi šli dolgo pot po delu domov v dežju brez potrebnega za-ščitnega sredstva. Tovariš B. naj mi to nevednost glede njegove službene dolžnosti oprost, v prihodnje se bom o takih stvareh bolj informirala.

Huda kri je, če dobi kdo 500 din več plače (vse v okvirju tarifnega pravilnika). Pa ne mislite, da se je jezil tisti ali tista, ki je to dobila, temveč so se razburjale tiste, ki že imajo polno postavko. Prav neprimerno pa je, če zaradi takšnega primera pade opazka tehnika (ce), pa naj v obrat gredo, kaj pa sploh delajo v pisarnah.

Ne tako, sem jih pobarala in prišla ravno v kopal-nico, kjer se je tovariš Stane v olju tuširal. Revež je zlezal ob priliki vsakodnevnega obhoda na nek stroj ter tam po nerodnosti zvrnil posodo z mazivnim oljem. No ja, toliko sem še videla, da je bilo smeha zadosti, potem sem mu pa pomagala obrisati se, in ko bo suh, se bom pa spet oglasila, do tedaj pa

Na svidenje

Špelca



Fantje, prinesel sem bolj učinkovito Avi sredstvo!

O B J A V E

IZ UREDNIŠTVA

Pozivamo vse zunanje naročnike našega glasila, da poravnajo naročnino za leto 1958 v znesku din 200.— najkasneje do 10. februarja 1958. Podjetja in ustanove, ki prejema naš list brezplačno pa pozivamo, da do-stavijo uredništvu potrdilo, iz katerega bo razvidno, da so uradno upravičeni prejemanj naš list brezplačno.

Kdor od navedenih ne bo do roka dostavil po-trdila, oz. poravnal naročnine, ne bo več prejel 2. šte-vilke VII. letnika Konoplana.

Urednik

PERSONALNE IZPREMEMBE

Vstopili so:

1. Žučko Franc, dvoriščni delavec, z dnem 1. XII. 1957,
2. Žučko Rudolf, dvoriščni delavec, z dnem 1. XII. 1957.

Izstopili so:

1. Brdajs Franc, dvoriščni delavec, z dnem 26. XI. 1957, na lastno željo,
2. Varašanac Vera, tkalka, z dnem 26. XI. 1957, samo-voljno zapustila delo,
3. Bergant Franc, tkalec, z dnem 30. XI. 1957, na lastno željo,
4. Velkavrh Jernej, delavec na kalandru, z dnem 30. XI. 1957, upokojen,
5. Cimprič Ignac, kurjač, z dnem 30. XI. 1957, na lastno željo,
6. Hafner Marija, čistilka blaga, z dnem 30. XI. 1957, na lastno željo,
7. Sabo Helena, tkalka, z dnem 9. XII. 1957, samo-voljno zapustila delo — odšla preko meje,
8. Jašovec Nada, tkalka, z dnem 9. XII. 1957, samo-voljno zapustila delo — odšla preko meje,
9. Virt Anica, predica, z dnem 14. XII. 1957, na lastno željo.

Poročili so se:

1. Špenko Štefka, tkalka, poročena Jenčič.

PRATIKA

Pravijo, če je malo vode prosinca, mrzab pa hud, da kar poka, bo na jesen dosti žlahtnega vinca obrodita pa tudi sadje in moka in da je volka v hlevu videti bolje, kot pa da sonce peče in komarji igrajo in greš golorok na zeleno polje, ker potlej bo v dolgi zimi še trda za klajo.

SPORED FILMOV KINA INDUPLATI

- 15.—16. jan. 1958 »Mož iz Kolorada«, ameriški vestern
- 18.—19. jan. 1958 v barvah;
- 22.—23. jan. 1958 »Lepo je biti mlad«, angleški zabav-
- 25.—26. jan. 1958 ni film v barvah;
- 29.—30. jan. 1958 »Novoletni ples«, ruski zabavni film
- 1.—2. febr. 1958 v barvah;
- 5.—6. febr. 1958 »Na razpoltju«;
- 8.—9. febr. 1958 »Zgodba o Glenn Millerju«, ameriški
- glasbeni film v barvah;
- 12.—13. febr. 1958 »Angel ali demon«, ameriški film.

Predstave so ob sredah ob 20. uri, četrtkih ob 19. uri, sobotah ob 20. uri in nedeljah ob 16. in 18. uri.

Uprava kina »Induplati«